

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Samenvatting

De wet van 1 september 1920 die aan minderjarigen beneden de 16 jaar de toegang tot de bioscoopzalen ontzegt, is verouderd. Met het samenwerkingsakkoord van XXX, afgesloten tussen de bevoegde Belgische overheden, wordt een coregulerend systeem vooropgesteld voor films voor het eerst vertoond in Belgische bioscoopzalen. Aanbieders classificeren de films volgens de Kijkwijzermethodologie. Elke classificatie bestaat uit een leeftijds- en inhoudsclassificatie, die als aanbeveling dient bij de film en wordt duidelijk gecommuniceerd aan de burger.

Het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet kadert in de strategische doelstelling *“een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn”* en de operationele doelstelling *“een geïntegreerd filmbeleid voeren”* uit de beleidsnota Cultuur.

2. Situering

De filmkeuring werd tot op heden geregeld door de wet van 1 september 1920 die aan minderjarigen beneden de 16 jaar de toegang tot de bioscoopzalen ontzegt, tenzij de vertoonde film geschikt is bevonden door een keuringscommissie. Met de *Bijzondere wet met betrekking tot de Zesde Staatshervorming* van 6 januari 2014 werd de filmkeuring een bevoegdheid van de gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

De wet van 1 september 1920 is niet langer aangepast aan de hedendaagse context. Het betreft een restrictief systeem. Indien bioscoopexploitanten minderjarigen toelaten tot een ongeschikt bevonden film, is dit een strafbaar feit. Exploitanten beschikken niet over de mogelijkheid om de leeftijd van jongeren te controleren. Tickets worden online gekocht; de controle van tickets vindt plaats voor de ingang tot meerdere zalen; exploitanten kunnen het tonen van identificatiebewijzen niet afdwingen. De wet schrijft enkel leeftijdsclassificaties voor, zonder inhoudelijke toelichting. Bovendien gaat de wet van 1920 uit van volledige overheidsregulering waarbij een commissie bijna alle films die uitkomen in België keurt. Het hoge tempo waaraan vele films een release kennen in een Belgische cinema, maakt het moeilijk om met een beperkt aantal commissieleden tijdig alle films te classificeren.

Gezien de werking van de distributie- en exploitatiesector op het vlak van vertoning, van verwerving van rechten en van promotie, nationaal georganiseerd is, is een uniforme regeling voor heel het Belgische grondgebied wenselijk. Dit betekent ook een oplossing voor de Brusselse context. Met het oog op een

gezamenlijke regeling inzake filmkeuring, een gezamenlijke uitoefening van de eigen bevoegdheid, is een samenwerkingsakkoord tussen de drie bevoegde gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie nodig. Met het samenwerkingsakkoord van XXX wordt gekozen voor een coregulerend systeem, waarbij de aanbieder de film classificeert volgens de door de overheid gekozen Kijkwijzermethodologie. Elke classificatie bestaat uit een leeftijds- en inhoudsclassificatie, die als aanbeveling dient bij de film.

3. Procedureverloop

3.1. Totstandkoming

Op 12 januari 2018 machtigde de Vlaamse Regering, de Vlaams minister, bevoegd voor de filmkeuring, voor het voeren van formele onderhandelingen op basis van onderstaande, goedgekeurde principes:

- één regeling voor films vertoond in Belgische bioscopen via een samenwerkingsakkoord;
- de aankoop van een licentie op Kijkwijzer voor de classificatie van films vertoond in Belgische bioscoopzalen;
- de evaluatie van de Kijkwijzermethodologie door een expertencommissie met het oog op de Belgische (culturele) gevoeligheden;
- coregulering;
- een aanbevelend systeem, en geen restrictief systeem;
- een uitzonderingsregel voor de Duitstalige Gemeenschap;
- de mogelijkheid tot het openstellen van de licentie voor omroepen;
- een algemene evaluatie;
- een aanzet voor de invulling van de toekomstige regelgeving (welke films – wie classificeert – communicatie van de classificatie – klachtenbehandeling in twee fases);
- de coördinatie;
- een ruwe, eerste inschatting van de weerslag op de Vlaamse begroting, en
- een voorstel voor de financiering met verdeelsleutel voor de bijdragen van de betrokken overheden.

3.2. Ondertekening

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State dd. 5 februari 2019 werden het samenwerkingsakkoord en het reglement aangepast. Het samenwerkingsakkoord wordt in zijn gewijzigde vorm ter ondertekening voorgelegd aan de betrokken ministers.

3.3. JoKer

Het Kind- en jongereneffectrapport (JoKER) werd opgemaakt en gaat als bijlage.

3.4. Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Op 8 oktober 2018 gaf de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een positief advies bij het voorliggend samenwerkingsakkoord. De adviesraad stelde evenwel voor specifiek voor titels waarbij er discussie kan zijn over de juiste classificatie om te voorzien in een manier om externe, neutrale expertise in te roepen bij de classificatie ervan. In het advies wordt verwezen naar expertise m.b.t. pedagogie, m.b.t. ontwikkelingspsychologie van kinderen en jongeren, m.b.t. kijkgedrag van kinderen en jongeren en m.b.t. het beoordelingsvermogen van filmtaal bij kinderen en jongeren.

Bij het Kijkwijzersysteem zoals het in België gehanteerd zal worden, worden reeds op verschillende momenten externe experts m.b.t. de opgesomde domeinen betrokken:

1. Het coderingsformulier zoals aangeleverd door NICAM, waarmee de distributeurs (en eventueel producenten) classificeren, is gebaseerd op wetenschappelijke kennis over de mogelijke schadelijkheid van beelden voor de ontwikkeling van jongeren en kinderen. Het Kijkwijzersysteem is flexibel, volgt nieuwe wetenschappelijke inzichten en speelt in op nieuwe ontwikkelingen in het media-aanbod. De deskundigen die hieraan werken zijn Nederlandse wetenschappers op het gebied van media en jeugd en maken deel uit van de Wetenschapscommissie van het NICAM. Onafhankelijke expertise ligt dus aan de basis van het systeem.
2. Tijdens het pilootjaar (eerste werkingsjaar) in België zal een commissie van experts bekijken welke aanpassingen aan het classificatiesysteem 'Kijkwijzer' eventueel wenselijk zijn met het oog op Belgische, culturele en wetenschappelijke specificiteiten. Elke bevoegde overheid zal maximum drie experts aantreffen. Naast cultuurfilosofie, mediarecht en moraalfilosofie, kan het gaan om volgende expertise: kinderpsychologie, pedagogie, kinderrechten of andere specialisten met betrekking tot kinderen en jeugd. Deze commissie kan adviseren de methodologie aan te passen.
3. Verder kunnen experts in de jeugdbescherming en experts in de kinder- en jeugdpsychologie, ook in de klachtencommissie zetelen.

Hiernaast beoogt het Kijkwijzersysteem een hoge mate van betrouwbaarheid, doordat:

1. Het classificatieformulier streeft naar objectiverende formuleringen;
2. Elke distributeur (of producent) jaarlijks een vorming van NICAM moet doorlopen;
3. Distributeurs (of producenten) zullen bij onduidelijkheden m.b.t. een concrete classificatie terecht kunnen bij het secretariaat voor de classificatie van films bedoeld voor de bioscoop.

Eenzijds wordt de door de SARC aangehaalde expertise reeds betrokken bij de basis van het systeem. Anderzijds zou de discussie m.b.t. de juiste leeftijdscategorie tot een absoluut minimum beperkt moeten worden, door het streven naar een betrouwbaar systeem.

Het advies van de SARC zal meegenomen worden bij de evaluatie van het nieuwe systeem voorzien in het samenwerkingsakkoord.

3.5. Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State werd op 26 november 2018 verzocht om advies uit te brengen over het "Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de classificatie van films, vertoond in Belgische bioscoopzalen". Het advies werd behandeld in verenigde kamers en door de Raad van State bezorgd op 5 februari 2019 met als rolnummer 64.800/VR.

Het advies van de Raad van State bevestigt dat de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in beginsel bevoegd zijn voor het sluiten van een samenwerkingsakkoord waaraan het voorliggend decreet beoogt instemming te verlenen, op voorwaarde dat wordt voldaan aan de volgende opmerkingen:

1. Betreffende artikel 16, §1, van het samenwerkingsakkoord

In de punten 3.2.1. en 3.2.2. van haar advies stelt de Raad van State dat de woorden "een bevoegde autoriteit" in artikel 16 vervangen dienen te worden door de woorden "een partij", aangezien de bevoegdheid om het classificatiesysteem uit te breiden niet overgedragen kan worden aan de ministers voor filmkeuring.

Artikel 16, §1 werd, conform het advies van de Raad van State, aangepast. De woorden "een bevoegde autoriteit" werden vervangen door de woorden "een partij". De opmerking van de Raad van State dat de uitbreiding van het classificatiesysteem naar de lineaire en niet-lineaire omroepen of naar eventuele andere media kan worden aanvaard voor zover de uitbreiding betrekking heeft op een aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie behoort, is terecht. Deze behoeft echter geen aanpassing van de voorliggende tekst. Bij eventuele uitbreiding van het classificatiesysteem zal geval per geval bekeken worden of deze betrekking heeft op een aangelegenheid die behoort tot de bevoegdheid van een partij.

2. Betreffende het onderbrengen van het secretariaat voor de classificatie van films bij de Vlaamse Gemeenschap, zoals bedoeld onder artikel 7 van het samenwerkingsakkoord

In de punten 3.3.1. tot en met 3.3.3. van haar advies, stelt de Raad van State dat het onderbrengen van het secretariaat voor de classificatie van films bij de Vlaamse Gemeenschap een bevoegdheidsdelegatie impliceert en dat hierdoor de andere

partijen bij het samenwerkingsakkoord niet betrokken zullen worden bij de door het secretariaat bepaalde voorschriften (artikel 4, §1, van het reglement).

Het secretariaat voor de classificatie van films is weliswaar materieel ondergebracht bij de Vlaamse Gemeenschap, maar dit betekent geenszins dat de andere partijen niet betrokken worden bij het bepalen van de voorschriften die het secretariaat uitvaardigt. In artikel 12, §2, van het samenwerkingsakkoord werd een zesde en zevende punt toegevoegd aan de opdrachten van de stuurgroep waarin wordt verduidelijkt dat de stuurgroep degene is die de pictogrammen en technische voorschriften bepaalt en toezicht houdt op de werking van het secretariaat. Ook artikel 6, §3, van het samenwerkingsakkoord werd in die zin aangepast. In artikel 4, §1, van het reglement werd verduidelijkt dat het secretariaat de pictogrammen en de technische voorschriften ervan louter communiceert. Bijgevolg is er dus geen sprake van een afstand van bevoegdheid naar de Vlaamse Gemeenschap in hoofde van de partijen bij het samenwerkingsakkoord. In artikel 7, §1, van het samenwerkingsakkoord werd verduidelijkt dat het secretariaat voor de classificatie van films materieel wordt ondergebracht bij de Vlaamse Gemeenschap.

3. Betreffende de opdracht van het secretariaat voor de classificatie van films

De Raad van State stelt:

"3.3.4. Daarbij komt nog dat de toekenning van regelgevende bevoegdheid aan een ambtenaar die geen politieke verantwoordelijkheid draagt ten opzichte van een democratisch verkozen vergadering, in principe ontoelaatbaar is, omdat afbreuk wordt gedaan aan het beginsel van de eenheid van verordenende macht en aan het beginsel van de politieke verantwoordelijkheid van de ministers. Enkel wanneer het gaat om maatregelen die een beperkte en technische draagwijdte hebben, kan een dergelijke delegatie worden aanvaard.

Aangezien in dit geval de door het secretariaat te bepalen voorschriften betrekking hebben op de wijze waarop de aanbieders van films en de bioscoopexploitanten zich tot het publiek richten, gaat het niet om een maatregel die een beperkte en technische draagwijdte heeft.

3.3.5. Uit wat voorafgaat vloeit voort dat aan het secretariaat voor de classificatie van de films geen verordenende bevoegdheid kan worden verleend."

De Raad van State stelt dat een dergelijke delegatie van verordenende macht slechts wordt aanvaard als het gaat om maatregelen die een beperkte en technische draagwijdte hebben. Dit is hier het geval. De voorschriften waarvan sprake hebben betrekking op de grootte van het lettertype, de te hanteren pictogrammen, hun kleur, de duurtijd van weergave, grafische kenmerken et cetera met het oog op zichtbaarheid en herkenbaarheid.

4. Betreffende de opsomming van de taken van het secretariaat voor de classificatie van films

De Raad van State stelt:

"3.3.6. Bovendien moeten in artikel 7, § 2, van het samenwerkingsakkoord de taken van het secretariaat op exhaustieve wijze worden opgesomd, zodat het voor de partijen bij het samenwerkingsakkoord duidelijk is welke die taken zijn (en dat die geen regelgevende bevoegdheid inhouden)."

Conform het advies van de Raad van State, werd artikel 7, §2 van het samenwerkingsakkoord aangepast, opdat de taken van het secretariaat voor de classificatie van films op een exhaustieve wijze worden opgesomd.

Met betrekking tot het onderzoek van het samenwerkingsakkoord, maakt de Raad van State verder nog volgende opmerkingen:

1. Betreffende de procedure van klachtenbehandeling

In punt 6.1. en 6.2. van haar advies, vraagt de Raad van State om de relatie tussen de bemiddelingsprocedure door het secretariaat en het oordeel van de klachtencommissie over de ontvankelijkheid van de klacht te verduidelijken.

In artikel 7, §1, van het reglement wordt de taak van de klachtencommissie om een klacht ontvankelijk te verklaren of niet weggelaten. Iedere klacht wordt immers behandeld door het secretariaat en is, in andere woorden, altijd ontvankelijk.

In punt 6.3. van haar advies, stelt de Raad van State dat de te volgen procedure indien een bemiddeling van een klacht niet binnen de termijn van vier werkdagen kan worden afgehandeld, verduidelijkt moet worden.

Artikel 8, §3, van het samenwerkingsakkoord wordt verduidelijkt dat indien de bemiddeling niet slaagt, het secretariaat de klacht onverwijld overmaakt aan de klachtencommissie (zonder dat de klager hiervoor een verzoek moet indienen).

In punt 6.4. van haar advies, merkt de Raad van State op dat volgens een vaste rechtspraak de uitdrukking "werkdagen" ook zaterdag omvat.

In navolging van de suggestie van de Raad van State wordt in artikel 1, van samenwerkingsakkoord een punt 14° toegevoegd dat "werkdagen" als volgt definieert: "alle dagen die geen zaterdag, zondag of wettelijke feestdag zijn".

In punt 6.5. van haar advies, vraagt de Raad van State om een verduidelijking van de omschrijving "een dusdanige herhaling van gelijkaardige overtredingen door de

beklaagde" in artikel 8, §2, eerste lid, tweede streepje, van het samenwerkingsakkoord.

Artikel 8, §2, van het samenwerkingsakkoord wordt daarom geherformuleerd naar "een klacht met betrekking tot een overtreding die gelijkaardig is aan een overtreding waarvoor die persoon binnen een periode van drie jaar voorafgaandelijk aan de klacht reeds een bemiddelingstraject heeft afgelegd of gesanctioneerd werd door de klachtencommissie".

2. Betreffende de samenstelling van de klachtencommissie

In punt 7 van haar advies stelt de Raad van State: *"De regeling van de samenstelling van de klachtencommissie in artikel 9, § 2, van het samenwerkingsakkoord is lacunair. Zo wordt met bijzonder breed geformuleerde categorieën gewerkt en is het niet altijd duidelijk aan welke vereisten voldaan moet zijn om in aanmerking te komen voor de commissie. Ook is het niet aangewezen om in een regelgevende tekst bepaalde categorieën van personen bij wijze van voorbeeld aan te halen, en nog minder om die opsomming van voorbeelden af te sluiten met een beletselteken."*

Er werd bewust geopteerd voor breed geformuleerde categorieën om de regeringen voldoende discretionaire beoordelingsbevoegdheid te geven bij de aanduiding van de leden van de klachtencommissie. In de memorie van toelichting werd verduidelijkt dat bij de samenstelling van de commissie de voorkeur prioritair zal uitgaan naar personen die het belang van het kind voorop stellen. In navolging van de suggestie van de Raad van State wordt in artikel 9, §2, van het samenwerkingsakkoord de voorbeelden en het beletselteken verwijderd.

3. Betreffende de wijzigingsprocedure van het reglement

Aangaande artikel 11 van het samenwerkingsakkoord, stelt de Raad van State dat het wijzigen van het reglement niet aan de bevoegdheid van de ministers bevoegd voor filmkeuring kunnen worden overgelaten. Er moet een nieuw samenwerkingsakkoord worden gesloten dat bij decreet moet worden goedgekeurd.

Er wordt gevolg gegeven aan deze opmerking van de Raad van State door artikel 11, §2, van het samenwerkingsakkoord weg te laten.

4. Betreffende de bijdragen van elke partij in de financiering van de classificatie van films

In punt 9.1. van haar advies stelt de Raad van State dat het uitgangspunt op basis waarvan de toekomstige bijdragen van de partijen bij het samenwerkingsakkoord worden bepaald niet duidelijk is.

In artikel 14, §1, van het samenwerkingsakkoord wordt verduidelijkt dat de toekomstige bijdragen worden bepaald op basis van de officiële cijfers gekend op 1 januari van het jaar in kwestie.

In punt 9.2. van haar advies vraagt de Raad van State verduidelijking over de instantie die de verzoekschriften tot betaling van de bijdragen van elke partij in de financiering van de classificatie van films opmaakt. Tevens vraagt ze rekening te houden met de mogelijkheid dat het betaalde voorschot door de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie te hoog zou zijn.

Artikel 14, §2, van het samenwerkingsakkoord werd daarom geherformuleerd.

5. Betreffende de uitzonderingspositie van de Duitstalige Gemeenschap

In punt 10.1 van haar advies vraagt de Raad van State een verduidelijking van het territoriale toepassingsgebied van de regeling waarin artikel 15 van het samenwerkingsakkoord voorziet.

In artikel 15 van het samenwerkingsakkoord wordt daarom verduidelijkt dat deze bepaling enkel van toepassing is op films vertoond in een bioscoop die gelegen is op het grondgebied van de Duitstalige Gemeenschap.

In punt 10.2 van haar advies vraagt de Raad van State om te preciseren wat wordt bedoeld met "Duitse films".

In artikel 15 van het samenwerkingsakkoord wordt "Duitse films" vervangen door "films waarin hoofdzakelijk Duits gesproken wordt". Er wordt akte genomen van het standpunt van de Raad van State dat de ontworpen regeling in dat geval bestaanbaar lijkt met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

In punt 10.3 en 10.4 van haar advies stelt de Raad van State de vraag of het samenwerkingsakkoord en het reglement steeds bestaanbaar zullen zijn met het Duitse classificatiesysteem en vraagt ze artikel 15 te herbekijken.

Aangezien deze uitzonderingspositie voor de Duitstalige Gemeenschap in het bestaande classificatiesysteem, conform de wet van 1 september 1920, reeds van toepassing is, worden er weinig tot geen problemen verwacht met betrekking tot de bestaanbaarheid van de nieuwe regeling, zoals beschreven in het voorliggende samenwerkingsakkoord en reglement en het Duitse classificatiesysteem. Om toekomstige klachten hieromtrent te kunnen behandelen, wordt in artikel 15 van het samenwerkingsakkoord en artikel 8 van het reglement een bepaling toegevoegd die voorziet in de mogelijkheid dat de klachtencommissie optreedt en

de aanbieder verplicht om een film die volgens het Duitse classificatiesysteem werd gekeurd alsnog te classificeren volgens het classificatiesysteem zoals bedoeld in het samenwerkingsakkoord.

Ook artikel 4 van het samenwerkingsakkoord wordt aangepast.

6. Betreffende de overgangsmaatregelen

In de punten 11.1. tot en met 11.6. van haar advies vraagt de Raad van State om meer concrete overgangsbepalingen te voorzien. De Raad van State acht het onaanvaardbaar in het licht van gelijkheid en discriminatie dat films die voor de dag van de bekendmaking van de laatste instemmingsakte in het Belgisch Staatsblad reeds in een Belgische bioscoop worden of waren vertoond volledig ontsnappen aan de ontworpen regeling, ook al worden ze meer dan zes maanden na die inwerkingtreding in een Belgische bioscoop (eventueel opnieuw) vertoond en ook al is de voorheen geldende regeling niet langer op die films van toepassing.

Om de leesbaarheid te verbeteren en de overgangsperiode te verduidelijken, werd in artikel 19, §2, van het samenwerkingsakkoord het tweede punt weggelaten. Het is uitdrukkelijk de bedoeling om enkel de films te vatten die voor het eerst te zien zijn in een Belgische bioscoop vanaf zes maanden na de publicatie van de laatste instemmingsakte in het Belgisch Staatsblad. Deze overgangstermijn van zes maanden werd voorzien ten einde alle actoren toe te laten zich voor te bereiden op de nieuwe regeling. Films die werden vertoond voor dit moment worden dus niet gekeurd volgens het in het samenwerkingsakkoord bepaalde classificatiesysteem.

Het is praktisch onhaalbaar en in bepaalde gevallen zelfs onmogelijk (bv. in het geval dat de rechten van een film niet meer beheerd worden door een Belgische distributeur) om oudere films die soms eenmalig nog eens worden vertoond in te delen in het nieuwe classificatiesysteem. Het is evenmin opportuun om de wet van de wet van 1 september 1920, waarbij aan minderjarigen beneden de 16 jaar toegang tot de bioscoopzalen wordt ontzegd, onbepaald te laten gelden voor oude films. Rekening houdende met de hedendaagse context waarin audiovisuele content breed beschikbaar is, is het uiteraard de bedoeling om een werkbaar systeem voor zowel de filmsector als de filmliefhebber in werking te stellen zonder dat lasten worden opgelegd die niet evenredig zijn aan het te bereiken doel.

7. Betreffende de bepaling van de inhoudsclassificatie

Punt 13 van het advies van de Raad van State stelt dat de strekking van artikel 4, §2, tweede zin, van het reglement niet duidelijk tot uiting komt.

Artikel 4 van het reglement bepaalt dat de inhoudsclassificaties die bij de classificatie van een film het zwaarst doorwegen worden weergegeven. Dit wordt bepaald op basis van een vragenlijst die vragen omvat over geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholgebruik en grof taalgebruik. Aan elk van deze onderwerpen wordt een leeftijd gekoppeld. Het onderwerp met de hoogste leeftijdsscore bepaalt het uiteindelijke leeftijdsadvies dat Kijkwijzer aan een productie geeft. Vanwege de overzichtelijkheid bestaat een advies nooit uit meer dan drie inhoudspictogrammen. De prioriteit ligt bij de pictogrammen waarvan de bijbehorende leeftijdsclassificatie het hoogste is.

Omdat het niet de bedoeling is in het reglement in te gaan op technische specificiteiten van het Kijkwijzer-systeem, werd de tekst in het reglement niet aangepast aan deze opmerking.

8. Betreffende tekstuele aanpassingen

Het samenwerkingsakkoord werd aangepast conform het advies van de Raad van State met betrekking tot:

- Punt 4: In artikel 1, 3°, wordt bij de definitie van het begrip "bevoegde autoriteiten" in algemene termen naar de ministers bevoegd voor de filmkeuring verwezen en niet naar de specifieke ministers die het samenwerkingsakkoord hebben ondertekend;
- Punt 5.1: In artikel 5, §1, derde zin, wordt verduidelijkt dat het de leeftijdsclassificatie en inhoudsclassificatie van de trailer betreft;
- Punt 5.2: In artikel 5, §2, wordt verduidelijkt dat de bioscoopexploitant geen trailers vertoont waarvan de leeftijdsclassificatie hoger ligt dan de leeftijdsclassificatie van de daarna vertoonde film;
- Punt 6.6: In artikel 8, §2, artikel 10, §§ 3 en 4, wordt de term "beklaagde" vervangen door "persoon waartegen de klacht wordt ingediend";
- Punt 11.1, voetnoot 16: In artikel 18, §1, worden de woorden "wordt opgeheven zes maanden na publicatie van de laatste instemmingsakte in het Belgische Staatsblad" weggelaten;
- Punt 11.1, voetnoot 17: In artikel 19 wordt de tweede paragraaf 2 vernummerd tot "§3";
- Punt 11.2: Het opschrift van hoofdstuk XIV worden de woorden "opheffingen, inwerkingtreding en toepassingsgebied" vervangen door "slotbepalingen";
- Punt 11.4, voetnoot 18: In artikel 9, §2, worden, naar de suggestie van de Raad van State, de woorden "beide van de volgende criteria" in de inleidende zin vervangen door "beide volgende criteria samen".

Het reglement werd aangepast conform het advies van de Raad van State met betrekking tot:

- Punt 5.2: Artikel 5, §2, wordt verduidelijkt dat de bioscoopexploitant geen trailers vertoont waarvan de leeftijdsclassificatie hoger ligt dan de leeftijdsclassificatie van de daarna vertoonde film;
- Punt 6.6: In artikel 7, §§ 2 en 3, wordt de term "beklaagde" vervangen door "persoon waartegen de klacht wordt ingediend";
- Punt 12: In paragraaf 4 van artikel 2 worden de woorden "§§ 1 tot en met 4 van dit artikel" vervangen door "paragrafen 1 tot 3";
- Punt 14.1: In artikel 7, § 1, wordt toegevoegd dat de klachtencommissie ook controleert of de classificatie heeft plaatsgevonden;
- Punt 14.2: Artikel 7, § 2, worden de woorden "op er" vervangen door de woorden "er op";
- Punt 14.3: In artikel 7, § 5; artikel 8, § 1, tweede streepje, en § 2, derde streepje, wordt de term "uitspraak" vervangen door "beslissing";
- Punt 15: In artikel 8, § 3, wordt de zinsnede "sanctie, worden voldaan;" vervangen door de zinsnede "sanctie worden voldaan."

Aangaande artikel 3 van het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de classificatie van films, vertoond in Belgische bioscoopzalen, stelt de Raad van State dat het betreffende artikel enkel behouden kan worden op voorwaarde dat wordt voorzien in de mededeling aan het Vlaams Parlement van een voorgenomen wijziging, zonder dat die mededeling de geëigende procedure om het samenwerkingsakkoord te wijzigen kan vervangen.

Er wordt gevolg gegeven aan deze opmerking van de Raad van State door artikel 3 van het instemmingsdecreet te schrappen.

II. TOELICHTING BIJ HET DECREET HOUDENDE INSTEMMING

Met het decreet wordt instemming betuigd met het samenwerkingsakkoord van XXX betreffende de classificatie van films, vertoond in Belgische bioscoopzalen.

III. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Het samenwerkingsakkoord bestaat uit 20 artikelen, verdeeld over 14 hoofdstukken.

Hoofdstuk I – Algemene bepalingen en definities

Artikel 1 bevat de definities die van toepassing zijn in het samenwerkingsakkoord en het reglement in bijlage.

Hoofdstuk II – De classificatie van films volgens een uniform classificatiesysteem

In **artikel 2** komen de partijen overeen het classificatiesysteem Kijkwijzer te hanteren voor elke film die voor het eerst wordt vertoond in een Belgische bioscoop. Kijkwijzer is het Nederlands classificatiesysteem voor audiovisuele content. Producties worden door de sector geïnclassificeerd op basis van een online vragenlijst (coderingsformulier), opgebouwd rond het type van de productie en zes media-inhouden (geweld, angst, seks en seksualiteit, discriminatie, drugs en/of alcoholmisbruik en grof taalgebruik) die mogelijk ongeschikt zijn voor de ontwikkeling van minderjarigen. De antwoorden op de vragen, opgenomen in het coderingsformulier, leiden automatisch tot een welbepaalde leeftijdsclassificatie en inhoudsclassificatie (dit zijn de hierboven vernoemde media-inhouden).

Door de vragen in het coderingsformulier op een objectiverende manier te stellen, door voorbeelden op te nemen in het coderingsformulier en door verplichte opleidingen voor en evaluaties van mensen die classificeren, bewaakt men de betrouwbaarheid van het systeem. De vragen in het coderingsformulier moeten op een eenvormige manier geïnterpreteerd worden, zodat wanneer één film geïnclassificeerd wordt door verschillende mensen, eenzelfde classificatie wordt bekomen.

Door controle van het online vragenformulier kan men nagaan hoe een classificatie tot stand kwam. Dit draagt bij tot transparantie van het systeem.

De inhoudsclassificatie maakt dat de bezoeker, de jongere, het kind, de ouder, de voogd,... naast een richtinggevende leeftijdsgrens ook informatie krijgt met betrekking tot de potentieel ongeschikte inhoud. De leeftijdsclassificatie en inhoudsclassificatie moeten steeds samen gelezen worden. De inhoudsclassificatie angst bij een film die geschikt wordt bevonden voor kinderen ouder dan 6 jaar, betekent iets anders dan angst bij een film die geschikt wordt bevonden voor kinderen ouder dan 12.

Kijkwijzer is een product van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM), een sectororganisatie en stichting zonder winstoogmerk die het gebruik van de Kijkwijzer in Nederland coördineert. NICAM biedt een licentie aan op de Kijkwijzermethodologie. IJsland en Turkije werken momenteel met een licentie van Kijkwijzer voor de classificatie van audiovisuele content. In Slovenië werd het systeem aangepast aan specifieke, culturele gevoeligheden.

Het samenwerkingsakkoord is van toepassing op alle films die voor het eerst vertoond worden in een Belgische bioscoop. Omwille van praktische redenen wordt een uitzondering voorzien voor films die in België enkel vertoond worden op een filmfestival. Wel komen de partijen overeen de festivals aan te moedigen de films zelf te classificeren, gebruik makend van de leeftijds- en inhoudsclassificaties die worden gehanteerd (paragraaf 4, artikel 2).

Paragraaf 2 van artikel 2 voorziet in de mogelijkheid om een elektronisch systeem te laten ontwikkelen of aan te kopen, indien een licentie op Kijkwijzer niet langer voor handen zou zijn.

Artikel 3 voorziet in de oprichting van een ad hoc commissie van experts. Het eerste jaar dat Kijkwijzer in België gehanteerd wordt, zal functioneren als een pilootjaar. De online vragenlijst zoals deze gehanteerd wordt in Nederland, wordt integraal overgenomen in België. Op basis van de ervaringen, klachten en een niet-bindend advies van een ad hoc commissie van experts, kan de vragenlijst aangepast worden aan specifieke Belgische gevoeligheden. De commissie van experts moet ten laatste 12 maanden na de start van het gebruik van Kijkwijzer in België een advies formuleren.

Artikel 4 schrijft voor dat de aanbieder de film die voor het eerst wordt vertoond in een Belgische bioscoop classificeert met het kijkwijzersysteem. Hiermee kiezen de betrokken overheden voor co-regulering, waarbij de overheden de te hanteren classificatiemethodologie bepalen en de uiteindelijke classificatie de verantwoordelijkheid is van de aanbieder. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen en enkel op vraag van de aanbieder, kan het secretariaat de classificatie van een film op zich nemen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een aanbieder voor de eerste keer en éénmalig een film aanbiedt in België, en de opleiding en evaluatie van Kijkwijzer niet heeft doorlopen.

Hoofdstuk III – Trailers

Artikel 5 schrijft een specifieke regeling voor, voor de classificatie van trailers. In regel neemt een trailer de classificatie over van de film waarop zij betrekking heeft. Wanneer de trailer wordt vertoond, voordat de film waarop deze betrekking heeft is gerealiseerd, wordt de trailer apart geclassificeerd. Indien blijkt dat de uiteindelijk gerealiseerde film een hogere leeftijdsclassificatie kent, dient de classificatie van de trailer aangepast te worden aan de classificatie van de uiteindelijk gerealiseerde film. De bioscoopexploitant zorgt ervoor dat de leeftijdsclassificatie van de trailer, de classificatie van de film die na de trailer wordt vertoond, niet overstijgt.

Hoofdstuk IV – Communicatie van de classificaties

Artikel 6 schrijft voor dat de classificaties publiek te consulteren zijn via een website, en stelt dat de aanbieder en de exploitant de classificatie op een correcte manier moeten communiceren, zoals nader beschreven in het reglement. In hoofdstuk II van het reglement worden de verantwoordelijkheden van de aanbieder en de bioscoopexploitant, aangaande de communicatie van de classificatie verder uitgewerkt. De communicatiekanalen worden geëxpliciteerd en de vormvereisten voor het weergeven van de classificatie worden gecommuniceerd

door het secretariaat voor de classificatie van films. De doelstelling is een duidelijk zichtbare en herkenbare weergave van de classificatie.

Hoofdstuk V – Secretariaat voor de classificatie van films

Artikel 7 geeft aan dat het secretariaat voor de classificatie van films materieel zal worden ondergebracht bij de Vlaamse Gemeenschap. Paragraaf 2 van artikel 7 somt de taken van dit secretariaat op.

Hoofdstuk VI – Klachtenbehandeling

Om non-klachten en materiële fouten op te vangen en het aantal zwaardere procedures te beperken, voorziet het samenwerkingsakkoord in een klachtenbehandeling in twee fases: een bemiddelende fase en een behandeling van de klacht door de klachtencommissie.

Op basis van **artikel 8** kan het secretariaat voor de classificatie van films na het ontvangen van een klacht, in eerste instantie bemiddelen tussen de klager en de persoon waartegen de klacht wordt ingediend (de aanbieder en/of bioscoopexploitant). Dit heeft tot doel klachten en materiële fouten op te vangen, om zo het aantal zwaardere procedures met een klachtencommissie te beperken. Met het oog op bemiddeling zal het secretariaat de kwaliteit en correctheid waarmee de vooropgestelde classificatiemethodologie werd toegepast, onderzoeken. Indien er geen gepaste oplossing wordt gevonden waarin de klager en de persoon waartegen de klacht wordt ingediend zich kunnen vinden, wordt de klacht automatisch voorgelegd aan de klachtencommissie.

Artikel 8, paragraaf 2 bepaalt de specifieke situaties waarin het secretariaat niet kan optreden als bemiddelaar. In deze gevallen worden de klachten meteen voorgelegd aan de klachtencommissie.

Artikel 9 omschrijft de samenstelling en de totstandkoming van de klachtencommissie. Bij de samenstelling van de klachtencommissie gaat de voorkeur uit naar personen die het belang van het kind voorop stellen.

Artikel 10 bepaalt de belangrijkste modaliteiten aangaande de klachtenbehandeling. Het gaat om het minimum aantal leden van de klachtencommissie die een klacht behandelen, de maximum termijn voor de behandeling, een klachtenprocedure op basis van weerwoord en de mogelijkheid tot het opleggen van sancties.

Hoofdstuk VII – Reglement

Artikel 11 verwijst naar het reglement, de bijlage bij dit akkoord, waarin de meer technische invulling van regels aangaande de classificatie van films worden opgenomen.

Hoofdstuk VIII – Stuurgroep

Artikel 12 voorziet in de oprichting van een stuurgroep, bestaande uit één vertegenwoordiger van elke bevoegde administratie. Verder worden de taken van deze stuurgroep gedefinieerd en wordt omschreven hoe de groep kan worden samengeroepen.

Hoofdstuk IX – Evaluatie

Artikel 13 schrijft een evaluatie voor, twee jaar nadat het nieuwe classificatiesysteem in werking is getreden, of alsook twee jaar nadat het classificatiesysteem effectief wordt toegepast.

Hoofdstuk X – Financiering

De Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zullen de classificatie van films samen financieren. **Artikel 14** bepaalt twee verdeelsleutels voor de verdeling van de financiering: het aantal inwoners en het aantal cinemazalen. De toekomstige bijdragen zullen jaarlijks aangepast worden op basis van de officiële cijfers, gekend op 1 januari van het jaar in kwestie.

De Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie maken hun bijdrage over aan de Vlaamse Gemeenschap, die instaat voor het secretariaat.

Hoofdstuk XI – Uitzonderingspositie Duitstalige Gemeenschap

Artikel 15 voorziet in een uitzonderingspositie voor films vertoond in een bioscoop in de Duitstalige Gemeenschap.

Hoofdstuk XII – Mogelijkheid tot uitbreiding naar andere media

Artikel 16 voorziet de mogelijkheid voor elke partij bij het samenwerkingsakkoord om het classificatiesysteem uit te breiden naar audiovisuele content, verspreid via andere kanalen.

Hoofdstuk XIII – Geschillenregeling

Artikel 17 schrijft een geschillenregeling voor.

Hoofdstuk XIV – Slotbepalingen

Op basis van **artikel 18** wordt de wet van 1 september 1920 opgeheven zes maanden na de publicatie van de laatste instemmingsakte in het Belgische

Staatsblad. Het samenwerkingsakkoord van 27 december 1990 wordt opgeheven vanaf de inwerkingtreding van dit samenwerkingsakkoord.

Krachtens **artikel 19** treedt het samenwerkingsakkoord in werking op de dag van de publicatie van de laatste instemmingsakte in het Belgisch Staatsblad. Het akkoord is van toepassing op alle films die voor het eerst worden vertoond in een Belgische bioscoop zes maanden na de publicatie van de laatste instemmingsakte in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 20 bepaalt de termijn waarvoor het samenwerkingsakkoord wordt afgesloten. Het samenwerkingsakkoord is hernieuwbaar voor een periode van opnieuw twee jaar via een stilzwijgende verlenging.

Bijlage

Het reglement geeft een verdere invulling van regels aangaande de classificatie van films, conform de bepalingen opgenomen in het samenwerkingsakkoord.

Artikel 1 bepaalt dat het doorgaans de distributeur in staat voor de classificatie van films. Indien wenselijk kan de producent classificeren. Indien nodig dienen de classificeerders een vorming te volgen. Met het oog op de betrouwbaarheid van de Kijkwijzermethodologie is een vorming en ook evaluatie zeer belangrijk. De classificatie dient tijdig te gebeuren opdat de leeftijdsclassificatie en inhoudsclassificatie tijdig consulteerbaar zijn voor de burger.

Artikelen 2 tot en met 4 geven verdere richtlijnen aangaande de communicatie van de classificatie, voor de aanbieders en bioscoopexploitanten.

Artikel 5 bepaalt verdere regels m.b.t. de trailers.

Artikelen 6 tot en met 8 geven verdere invulling aan de klachtenprocedure.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ